

Človeka, ki ne bi poznal naše zgodovine, poznal pa bi našo sedanost, bi stežka prebrali, da je ta naša domovina mladenka komaj dvaintrideset let. Da so pravzaprav le dobra tri desetletja od tistega prelomnega zgodovinskega dogodka, ko je drugo zasedanje Avnoja v Jajcu s svojimi sklepi utemeljilo Jugoslavijo kot novo socialistično državo. Se težje bi razumel, da je bilo to mogoče v tistem času, ko je bila Evropa vkovana v teror fašizma, ko je Rdeča armada krvavela še globoko na svojem ozemlju, ko je bila druga fronta v Evropi samo želja. Razumel pa bi, ko bi vedel, da je bilo to mogoče zato, ker so sklepi Avnoja temeljili na pridobitvah dotedanjega narodnoosvobodilnega boja in socialistične revolucije z novo ljudsko oblastjo, z bratstvom in enotnostjo ter narodnoosvobodilno vojsko in partizanskimi odredi z več kot 300.000 borci. Pa tudi zato, ker so korenine te nezlomljive volje delavskega razreda, vseh naših narodov in narodnosti do konca vztrajali v boju za nacionalno in socialno osvoboditev, segale globoko nazaj v predvojni čas, ko je pred štiridesetimi leti na čelo Komunistične partije Jugoslavije stopil tovariš Tito. Od tedaj je partija vse bolj postajala, z oboroženo vstajo leta 1941 pa postala naravni in neposredni vodnik delavskega razreda, narodov in narodnosti nove

družbe, ki se je v oboroženem boju in revoluciji oblikovala v socialistično federativno republiko. In ne nazadnje tudi zato, ker so korenine segale še globlje nazaj, v čas oktobrske revolucije, ki je bila borem in ljudstvu v najtežjih trenutkih naše revolucije spodbuda in neomajno upanje v zmago. Zaradi tega širokega spleta revolucionarne misli in akcije so bili vizionarski sklepi Avnoja na zgodovinskem zasedanju

REPUBLIKA NAŠA

pravzaprav le potrjeni — oblikovani in utemeljeni pa že prej v razrednem boju, ki sta ga spodbudila, organizirala in vodila tovariš Tito in partija. Prav v tem je hkrati tudi odgovor vsem, ki se še vedno čudijo, od kod temu ljudstvu moč, da se je boreč proti vsem mogočim poskusom razvrednotenja temeljnih družbenih vrednot, delovanju razrednih ostankov, političnemu kriminalu, pritiskom velesil in blatenju pridobitev revolucije, še mogel graditi — in tako nezadržno graditi — ter se do danes najvišje

povzpeli v uresničevanju izkušenj Marxove komunizma in Leninovega oktobra.

Letošnjemu praznovanju dneva republike moramo poleg 60-letnice Oktobra, Titovih 40 let na čelu zveze komunistov pridati še eno izredno pomembno obletnico. Lani 25. novembra so na zasedanju skupščine SFRJ delegati sprejeli zakon o združenem delu. Čeravno ločijo sklepe Avnoja in zakon o združenem delu desetletja in povsem nasprotujoče okoliščine, v katerih so bili sprejeti, jih združuje tista skupna nit, ki teče tudi skozi Oktobar: istovetnost nacionalnoosvobodilnih in razredno delavskih hotenj. Po drugi strani pa so tri desetletja med enim in drugim le drobci proti obsezi okoliščin ob Avnoju in so danes, pa naj merimo karkoli, neločljiva sestavina od človekove svobode in njegovega položaja do ugleda in vloge Jugoslavije v svetu.

Leto dni uresničevanja zakona o združenem delu v praksi ni veliko, pa vendar dovolj za jasno spoznanje, da tako konkreten program akcije, kot je zakon o združenem delu — ki določa in uzakonja pravico delovnih ljudi, da so resnično gospodarji pogojev in sadov svojega dela — pomeni nezbriso piko na i avnojskim sklepom in je najzgovornejši izraz nadaljevanja njegovega vizionarskega izročila o oblasti delavskega razreda. S.G.

Obdobje od AVNOJ do uveljavljanja zakona o združenem delu jasno kaže nepretrganost in stalno vzpenjajoči se potek jugoslovanske socialistične revolucije

OBČANI!

V četrtek, 24. novembra, ob 18. uri bo v športni dvorani na Kodeljevem

PROSLAVA

v čast dneva republike

Udeležite se je v čim večjem številu!

Skupščina in družbenopolitične organizacije občine Ljubljana Moste-Polje

SPREJELI PRAVILA SZDL

V oktobru so na seji občinske konference SZDL zaključili večmesečno dograjevanje pravil OK SZDL, statutarne sklepe o pravicah in dolžnostih, medsebojnih razmerjih in organiziranosti mestne organizacije SZDL. Na seji so se navzoči seznanili tudi z delom delegatske skupščine, prakso in spoznanji ter z zaključeno javno obravnavo o osnutkih občinskega in mestnega statuta. Sejo je oblikovala zavzetost članov družbenopolitičnih organizacij, da še pred sprejemom dokumentov SZDL le-te v čimvečji podrobnosti dograde in dajo svoje zadnje pripombe na osnutek statuta.

SG

KRAJANOM POLJA!

Od 16. t. m. do 12. decembra je v prostorih KS v Polju (nad pošto) razgrnjen načrt zazidalnega otoka MS 6 Polje-Slape. Oglejte si ga in vpišite pripombe!

NAŠA SKUPNOST

glasilo szdl ljubljana moste-polje

21. NOVEMBER 1977

XVIII. LETNIK

11. ŠTEVILKA

BREZPLAČNO

ŠE VELIKO DELA

14. novembra so na razširjeni seji sveta za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito pregledali, kje in kako smo z ljudsko obrambo v tem izredno aktualnem predkongresnem času. Seja je bila razširjena s člani štaba civilne zaščite, predstavnikov organizacij združenega dela, predsedniki odborov za LO pri KS, člani koordinacijskega odbora za LO pri OK SZDL, predstavniki pokrajinskega in mestnega odbora ter družbenopolitičnih organizacij. Iz poročila, ki ga je podal predsednik sveta za LO Marjan Moškrič, je bilo razbrati, da smo na tem področju v naši občini že veliko naredili, da pa je pred nami še več nalog. To ugotovitev je potrdila tudi izredno bogata in zavzeta razprava.

SG

KAKO LETOS GOSPODARIMO

KRATEK POGLED V DEVETMESEČNE OBRAČUNE

Pri ocenjevanju letošnjega devetmesečnega finančnega poslovanja je treba upoštevati specifičnosti lanskih gospodarskih gibanj, ki zmanjšujejo primerjalno vrednost podatkov po periodičnih obračunih. Gre predvsem za velik zastoj v industrijski proizvodnji v lanskem polletju, ko nismo dosegli načrtovane ravni fizičnega obsega proizvodnje, pa tudi za dopolnitve v obračunskem sistemu, uveljavljenem v drugi polovici lanskega leta. Zato bo realnejša ocena uspešnosti poslovanja lahko dana šele ob zaključku poslovnega leta.

Nesporno je, da se je gospodarski položaj, ovrednoten s finančnimi kazalci v primerjavi z zadnjimi leti popravil, ni pa še uspelo v celoti doseči pospešene gospodarske rasti, ki smo jo načrtovali za srednjeročno obdobje. Rast fizičnega obsega industrijske proizvodnje je v devetih mesecih letošnjega leta navidezno sicer zelo visoka, saj znaša okoli 13 do 14 %, vendar se v visokem indeksu poleg dejanskega oživiljanja industrijske proizvodnje odraža tudi izjemno nizka proizvodnja v lanskem letu, ki je osnova za izračun. Večjo stopnjo

rasti prispevajo zlasti delovne organizacije, v katerih je stekla nova proizvodnja (PapiRNica Vevče, Saturnus — tovarna avtoopreme, Tiskarna Jožeta Moškriča) ter v kovinsko predelovalni in kemični industriji.

Gledano z vidika izpolnjevanja srednjeročnega načrta za obdobje 1976—1980, s katerim smo načrtovali pospešeno rast industrijske proizvodnje s povprečno letno stopnjo okoli 8 %, bo do konca leta težko nadoknaditi izpad proizvodnje preteklega leta.

Višja rast proizvodnje je vpli-

vala tudi na rast zalog, ki so pri nekaterih proizvodih višje za 44 %, pri materialu za 27 % ter pri nedokončani proizvodnji za 11 %. Večje zaloge gotovih izdelkov se pojavljajo v PapiRNici Vevče, kar je vezano na novo proizvodnjo 5. papirnega stroja ter v SAVI — TOZD Protektor zaradi zmanjšane prodaje gotovih gum. Pri drugih proizvajalcih ni kritičnih ali nekurantnih zalog.

Globalni finančni kazalci periodičnih obračunov devetmesečnega poslovanja kažejo naslednje značilnosti:

Celotni prihodek gospodarstva občine je za 26 % večji kot v istem obdobju lani, porabljena sredstva pa so se povečala v manjšem obsegu kot celotni prihodek, dohodek pa je večji skoraj za polovico. Iz tega bi sklepali, da se je ekonomičnost poslovanja bistveno izboljšala. Vendar je treba poudariti, da prav

kategorija porabljenih sredstev zaradi sprememb v sistemu obračunavanja ni v celoti primerljiva z lanskim obdobjem, tako da je težko ocenjevati, koliko so manjši stroški rezultat tudi boljše gospodarjenja s sredstvi.

Družbeni proizvod — kategorija, ki jo v družbenih načrtih uporabljamo kot merilo razvosti posamezne družbenopolitične skupnosti — se je nominalno povečal za 31 %, kar daje možnost, da bo v celotnem gospodarstvu občine dosežena načrtovana rast družbenega proizvoda. Višjo rast dosega industrija (za 37 %), kar kaže po lanskoletni stagnaciji, ko je dosegla le 15 % nominalno rast, na ponovno oživiljanje te dejavnosti. Kljub temu načrtovana rast za prvi dve leti srednjeročnega obdobja v industriji verjetno ne bo dosežena.

Manjši družbeni proizvod kot v devetih mesecih lani so ustva-

(Nadaljevanje na 3. strani)

Praznik PVO enot je praznik nas vseh (Foto Krševan)

OB DNEVU REPUBLIKE

**ČESTITAMO
DELOVNIM LJUDEM
IN OBČANOM**

**Družbenopolitične organizacije in
občinska skupščina Ljubljana
Moste-Polje ter
Uredništvo Naše skupnosti**

VOLITVE BODO 9. IN 12. MARCA 1978

PREMALO EVIDENTIRANIH

Prva in najpomembnejša faza predvolilnih opravil je evidentiranje možnih kandidatov za skupščine družbenopolitičnih in samoupravnih interesnih skupnosti. Sistem evidentiranja mora na podlagi naših dokumentov postati sestavni del stalnih kadrovskih priprav na volitve. Gre za to, da v naši samoupravni in politični praksi stalno predlagamo in javno potrjujemo delovne ljudi in občane za člane delegacij in za druge pomembne funkcije.

Evidentiranje je torej naloga, katere težišče je v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in KS. Vendar ni omejeno le na omenjene samoupravne institucije, kajti kot vemo, ima pravico evidentirati možne kandidate poleg organiziranih zavestnih socialističnih sil tudi vsak posameznik. Steje se, da je možni kandidat evidentiran šele od tistega trenutka, ko je formalno potrjen na zboru delovnih ljudi in občanov.

Z evidentiranjem smo se v občini začeli aktivneje ukvarjati šele letos spomladi, ko smo začeli s pripravami na volitve, ki bodo 9. in 12. marca 1978. Na podlagi prispelih popisnic ugotavljamo, da je doslej evidentiranih 1948 možnih kandidatov. Od skupnega števila je bilo v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih skupnostih evidentiranih za člane delegacij za skupščine DPS 704 in za skupščine SIS 1088 kandidatov. V krajevnih skupnostih so za člane delegacij za skupščine DPS evidentirali le 93, za skupščine SIS pa le 63 možnih kandidatov.

Struktura evidentiranih daje naslednjo podobo: od skupnega števila evidentiranih je 765 žensk, mladih do 27. leta starosti je 446, članov ZKS je 470, udeležencev NOV 56. Kvalifikacijska struktura je v prid neposrednim proizvajalcem. Če naj na kratko ocenimo dosedanj potek evidentiranja, z njim ne moremo biti zadovoljni. Evidentiranje je

opravilo od 105 TOZD in drugih organizacij združenega dela le 73, od 17 krajevnih skupnosti le 3! Ob upoštevanju števila delegacij (posebne, združene za eno ali več samoupravnih interesnih skupnosti ali splošne) ter temeljnih delegacij za skupščine DPS, ki jih bodo oblikovali v posamezni temeljni ali drugih organizacijah združenega dela ter v KS, bomo po prvih ocenah izvolili v občini okoli 6000 delegatov, evidentirati pa bi jih morali znatno več. Zato bo treba v tem in v prihodnjem mesecu storiti vse, da bo evidentiranje do konca decembra zaključeno, kot to določajo programi predvolilnih opravil.

Le tako bomo lahko v januarju opravili predkandidacijske konference in v februarju določili kandidate, ki jih bomo izvolili v marcu prihodnjega leta. Do takrat pa nas čaka še veliko dela. Opravili ga bomo lahko le ob sodelovanju vseh organiziranih socialističnih samoupravnih sil.

IVAN KUHAJ

TERITORIALNA OBRAMBA V OBČINI

Občinski štab za teritorialno obrambo je pred nedavnimi organiziral dvodnevni seminar za štabe teritorialne obrambe vseh krajevnih skupnosti naše občine. Ker so se prvič sestali v takem obsegu in v polni sestavi, je občinski štab skrbno pripravil obsežno gradivo, ki naj prispeva k ureditvi zasnove in dela teritorialne obrambe v krajevnih skupnostih. V gradivu je usmerjena vsa pozornost na tista področja delovanja teritorialne obrambe, ki bi prišla v poštev ob morebitnem aktiviranju enot.

Seminar je zelo dobro uspel. Že odziv nanj je bil tak, da dokazuje, kako je bil potreben in da je tudi gradivo doseglo svoj namen. To toliko bolj, ker je bil nekaj dni zatem tudi dvodnevni redni pouk za štabe enot teritorialne obrambe v krajevnih skupnostih, organizacijah združenega dela in in v železniškem gospodarstvu. Tu so praktično uresničevali ugotovitve s seminarja in znova se je pokazalo, da ni teorije brez prakse in ni prakse brez teorije.

AM

skega kašlja in ne invalidov po preboleli otroški paralizi. Tudi garij in uši dolga leta ni bilo. Danes imamo oboje. Prav tako lahko izbruhne epidemija ene ali druge bolezni, ki bo morda celo zahtevala otroška življenja. Starši, ki se izmikajo cepljenju otrok ali ga celo odklanjajo, sprejemajo

Neurejena evidenca priseljevanja ovira tudi obvezna cepljenja, ki so po zakonu o varstvu prebivalstva pred nalezljivimi boleznimi dolžnost dispanzerja. Isti zakon zavezuje tudi starše, da sami poskrbe, da je njihov otrok s cepljenjem zaščiten proti boleznim, ki jih je mogoče preprečiti. Ne sme nas uspavati dejstvo, da danes otroci ne umirajo za davico, da ni epidemij oslov-

Do letos je imel vsak vrtec domačega zdravnika, ki je občasno prihajal v zavod, bedel nad higienskimi in epidemiološkimi razmerami, pregledoval jedilnike in se pogovarjal z osebjem glede nege in prehrane ter enkrat letno opravil sistematske preglede otrok. V letu 1977 je bilo zaradi neurejenega financiranja zdravstvenih zavodov vse to delo ukinjeno. Delo domačega zdravnika v vrtcih je tudi po samoupravnemu sporazumu o pravicah iz enotnega programa zdravstvenega varstva ostalo omejeno le na zdravniške preglede pred vstopom v VVZ in ob odhodu na letovanje. Populacija otrok v VVZ pa zaradi pogostno

**DR. IVANKA
BARTON-ZAVRI**

Čisti dohodek — ta se je povečal za 28 % — so delovne organizacije razdelile v korist sredstev za razširitev materialne osnove in so se ta sredstva povečala za 54 % — masa sredstev za osebne dohodek pa le za 22 %. To beležimo pri več kot polovici delovnih organizacij; pomembnejše povečanje sredstev za razširitev

Ob zaključku devetmesečnega poslovanja izkazujeta dve TOZD v občini poslovno izgubo

Teh nekaj okvirnih podatkov vsekakor ne daje popolne slike poslovanja delovnih organizacij. Ocenjujemo le, da so globalne smeri gospodarskih gibanj v občini pozitivne in ob zaključku devetmesecnega poslovanja ni primerov, ki bi terjali ukrepanja družbenopolitične skupnosti po zakonu o pogojih in postopku sanacije. Potrebni pa bodo globalna analiza in ocena izpolnjevanja ciljev in nalog srednjeročnega načrta na celotnem ekonomskem in družbenem področju v občini. O tem pa bodo delegati razpravljali na zadnji letošnji seji občinske skupščine.

Več ur trajajoči pogovor tudi o nekaterih drugih problemih delovanja novinarjev v OZD je dokazal, kako nujno je potrebno povezano delovanje članov aktiva novinarjev v OZD. AM

Današnja rubrika je namenjena zasebnim delodajalcem. Radi bi povedali nekaj več o prispevku za stanovanjsko gradnjo, in sicer 6 % od bruto osebnega dohodka in 6,40 % od neto izplačanega regresa za letni dopust zaposlenih delavcev. Z zakonom programiranju in financiranju stanovanjske gradnje in z resolucijo o nadaljnjem razvoju stanovanjske graditve je bil namreč določen prispevek, ki so ga od delavcev, zaposlenih pri zasebnih delodajalcih, pobirale pristojne davčne uprave. Na osnovi ustavnih sprememb so se tudi na področju stanovanjskega gospodarstva formalne samoupravne interesne skupnosti, s čimer je davčna uprava izgubila pristojnost za pobiranje prispevkov. Ker SIS niso imele dovolj kadrovsko usposobljenih služb za odmero in pobiranje prispevkov, so v vseh ljubljanskih občinah pooblastili davčne uprave za pobiranje le-teh, posebno še zato, ker so davčnim upravam znane višine osnov, od katerih se ti prispevki obračunavajo. Pri tem seveda pride do manipulativnih stroškov, ki jih vse SIS plačujejo v višini 3 % od mase pobranih sredstev. Ker med samoupravno stanovanjsko skupnostjo in davčno upravo do tega sporazuma ni prišlo, morajo zasebni delodajalci nakazovati prispevek neposredno samoupravni stanovanjski skupnosti in ne davčni upravi, kot nekateri še vedno delajo.

Ta preprosti račun je povsem laično prikazan in povsem možno je, da nima statistične vrednosti, pa se ob njem lahko kljub temu zamislimo. Dejstvo je namreč, da obveznosti obstajajo; obstajajo pa tudi sankcije, če jih nekdo krši, vendar je družbena škoda kljub temu precejšnja. Morda bi kazalo ponotiti sistem pobiranja prispevka in doseči sporazum med davčno upravo in samoupravno stanovanjsko skupnostjo. Če bo do tega sporazuma prišlo, bodo zavezanci prispevka vsakoraj pravočasno obveščeni, dotlej pa naj nakazujejo sredstva na račun: 50100–662-320007 – samoupravna stanovanjska skupnost Ljubljane.

IG

BIL SEM V RDEČI ARMADI

»Leta 1913 sem bil poklican v redno vojsko in tu tudi dočakal začetak prve svetovne vojne. Prav živo mi je ostal v spomenu nagovor ljubljanskega škofa dr. Jegliča, ko se je naš 17. pehotni polk postavil v vrste na dvorišču Šentpeterske vojašnice: »Tu ste sami kranjski Janezi in odhajate v boj proti Srbom in Rusom,« je dejal. »Oni nimajo prave vere, kajti edino

Za poln vlak nas je bilo in odpeljali so nas v Kalvarijo na Poljskem. Dober mesec sem bil v bolnišnici. Po enomesečnem zdravljenju sem dobil mesec dni dopusta in lahko si pred-

Februarija leta 1915 so me Rusi v Salutvini ujeti. Z nami so ravnali zelo lepo. Nikarkršne opazke ali žale besede. Odpeľjali so nas k drugim ujetnikom in kmalu se nas je nabralo za cel transport. Od Poljskega broda smo se z železnico peljali do Kijeva, od tam pa smo se 21. dan pripeljali v Taškent. Tistega dne, ko smo prišli v Taškent, je bil tam neki praznik. Med 32.000 ujetniki nas je bilo precej Slovencev. Nekega dne je završalo: v taborišče je prišel tudi nek Hrvat, doma iz hrvaškega Zagorja. Bil je — tovariš Tito! Na hitro smo se zbrali in na zborovanju smo zapeli nekaj tedaj najbolj znanih pesmi, od Hej Slovani, do Adrianskega morja in Od Urala do Triglava. Rusi so nam ploskali in Od Urala . . . zapeli skupaj z nami. »

Peter Učakar

za tri tedne, toda peš. Vsak dan od 21 do 85 kilometrov, dokler nismo prišli v Arliato v Mongoliji. Devet mesecev smo preživali tam in o bivanju v Mongoliji se lahko izrazim samo pohvalno. Tu smo slišali, da je Italija obrnila hrbet dotedanjim zaveznikom in da je celo osvojila velik del njihovega ozemlja. Kot bi nas hoteli kaznovati za udobno, so nas Rusi poslali nazaj v Taškent in od tam proti Perziji v trojsko taborišče Groza! Tifus, kolera, škorbnt, mrliči. Na srečo smo bili v njem le kratke čas, saj so nas kmalu odpeljali v Čudovo pred Petrograd. V skupinah po

A morali smo se začeti umikati Nemcem. Mahnili smo jo skoz gozo, kajti sklepali smo, da bodo Nemci šli po ceste. Pa smo na žalost naleteli na njihovo patrolo. Zajeli so nas... Mnogo nas je bilo zajetih in Nemci so nas peljali do Holma, kjer so nas

doma, saj da je vojne pravkar konec. No, lepo, sem si mislil. Povsod sem hodil, marsikje sem se bojeval, konec vojne pa naj dočakam — doma. Pa nisem bil užaljen. Nasprotno. Vesel sem bil, saj od leta 1913 nisem vedel za življenje v miru doma. Nad seboj pa sem imel pečat boljševika in tako so se oblasti v stari Jugoslaviji do mene bolj ali manj tudi vseskozi obnašale. »